

værende udenrigsminister, som i øvrigt er et menneske, jeg sætter meget stor pris på, havde en ualmindelig konfrontatorisk stil i forhold til Folketingets flertal.

Det er en selvstændig forklaring. Det var ikke et indenrigspolitisk spil fra oppositionens side, det var i høj grad en konfrontationslinje fra regeringens side, og i øvrigt en legitimering af regeringen i forhold til det radikale bagland. Så det var ikke os, der drev indenrigspolitik på det her område.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er egentlig lidt skuffet over at høre det sidste her om, at det var Uffe Ellemann-Jensens provokationer. Tænk, hvis Danmarks sikkerhed skal være afhængig af, om vi kan lide hinanden her i Folketingssalen. Det lyder da ikke særlig rart. Det må man altså se at komme igennem. Vi provokerer hinanden på mange måder. Det må altså ikke sætte det hele over styr, at man ikke kan lide en persons måde at tale på.

Det er da muligt, at det ikke var indenrigspolitisk drilleri. Det kom bare til at virke sådan, for Socialdemokratiet skiftede jo kurs, fra det øjeblik man kom i opposition. Dobbeltbeslutningen havde man jo to holdninger til: en, mens man var i regering, og en, efter at man havde været i regering. Det var da det første eksempel i perioden. Og der skiftede man, i det øjeblik man kom i opposition. For jeg tror, at man i den situation så, at man kunne få et alternativt flertal, og det havde naturligvis været fristende at køre et alternativt flertal mod en regering og dermed bringe den til fald. De kunne bare ikke lave et mistillidsvotum.

Med hensyn til offentliggørelse af alle kilder: Jamen jeg synes da naturligvis, at alle kilder, man kan offentliggøre, skal offentliggøres. Nu bestyrer jeg ikke arkivloven, og derfor kan jeg ikke stå her på Folketingets talerstol og give løfter, men jeg går da ind for den størst mulige åbenhed.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det har været en stor fordel for historieskriverne, at de sovjetiske arkiver er blevet gjort offentlige. Og der har også, i hvert fald indtil for nylig, været en beundringsværdig tradition for åbenhed i Washington med hensyn til offentlighed omkring de danske arkiver. Men i Danmark har vi altså et voldsomt hemmelighedskræmmeri,

og jeg skal gerne medgive, at jeg også har et medansvar, fordi jeg har siddet i regeringer, der også har opretholdt et sådant hemmelighedskræmmeri.

Men nu synes jeg, tiden er kommet til, at alle oplysninger kan blive gjort offentlige, så folk selv kan tage stilling. Jeg mener bestemt, at det, der skete i 1988, var brandulykkeligt – det var i hvert fald ikke noget, jeg ønskede – men det kan kilderne afsløre. Jeg mener, jeg blev fanget i den største fælde, nogen dansk politiker nogen sinde har været fanget i, men lad dog kilderne tale for sig selv. Og det ville da glæde mig, hvis det viste sig, at det er en illusion, og at jeg ikke blev snydt, sådan som jeg faktisk tror jeg blev i den sammenhæng.

Endelig til det her med forhandlingsstilen: Det er da klart, at dansk udenrigspolitik og sikkerhedspolitik ikke skal afgøres af stil, men det er da indlysende, at hvis man i et vanskeligt politikfelt indtager en meget konfrontatorisk holdning, er det sværere at etablere en bred enighed. Og udenrigsministeren prøver jo selv at lægge op til bred enighed igennem en vis imødekommenhed i forhold til oppositionen.

Så det er alene det synspunkt, jeg prøver at gøre gældende. Jeg tror, ministeren kender udtrykket: Der skal to til en tango. Det gælder også i udenrigs- og sikkerhedspolitik.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jo, jo, men der skal også to til en god kop kaffe: »Dem selv og Deres købmand«. Så er det jo spørgsmålet, om købmanden ville sælge, og der var det ikke mit indtryk, at oppositionen var den købmand, der ville sælge på det tidspunkt, og så er det svært at få kaffe.

Jeg synes, det er helt ved siden af at diskutere den stil, der måtte have været mellem oppositionen og den daværende udenrigsminister. Det drejede sig jo om, hvorvidt man ønskede at være solidarisk med NATO-alliancen, eller om man mente, at NATO-alliancen var en forkert politik. Og der mente jo altså Socialdemokratiet, SF, VS og Det Radikale Venstre, at NATO førte en forkert politik.

Kl. 19.10

Det var vi jo så uenige i. Uanset Uffe Ellemann-Jensens stil eller hr. Svend Aukens stil var der uenighed om det. Og der kan jeg jo bare konstatere, at det, Sovjetunionen ønskede, også var det, der var flertal for i det danske Folketing, og at man altså også har følt, at hvis Danmark